

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULEȘ MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Cu acest număr, revista „DREPTUL“ își incheie apariția pe anul 1936.

Înainte de a porni din nou la lucru, facem un apel călduros la domnii abonați din provincie cari nu au achitat până în prezent încasatorului nostru costul abonamentului, rugându-i să aibă buna voință a ne trimite acest cost prin mandat poștal pe adresa revistei: Str. Jules Michelet 15.

Petre Strihan. — *Motivarea acțiunilor de contencios administrativ.*

Jurisprudența română. — *Inalta Curte de Casație S. U.* — Constituționalitatea legilor. — Catedră universitară. — Candidat Recomandare. — Anularea recomandării pe cale de lege (D. V. Barnovschi cu Ministerul Instrucțiunii).

Inalta Curte de Casație S. II. — Poprire. — Validare. — Transfer judiciar. — Dacă are caracterul novațiunii. (Constantin Teodoru cu Eremia și Ghene Oprescu).

Inalta Curte de Casație S. III. — Perimare. — Definitivarea sentinței. — Revizuire. — (Polixenia Mihailescu cu Radu Stănescu).

Curtea de Apel din București S. II. — Cambie perdută. — Anulare. — Hotărârea Tribunalului. — Dacă este supusă apelului. (Teodor Gheorghe cu Soc. Semănătoarea).

I. Dumitrescu. — *Părerii și discuțiuni.*

Recenzii. — Concesiunea de serviciu public. studiu Juridic de Remus G. T. Ionescu.

Jurisprudența străină. — Responsabilitate civilă. — Cu notă de d l D. Cotrutz.

MOTIVAREA ACȚIUNILOR DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV

Chestiunea termenului în care poate fi motivată o acțiune de contencios administrativ introdusă la Curtea de Apel, a preocupat instanțele noastre judecătorești în ultima vreme. Ea a produs o divergență în sânul Curții de Apel din București s. I (Jur. No. 7766 din 30 Sept. 1936) și un desacord între jurisprudența Curților de Apel și soluțiunea Inaltei Curți de Casație s. III asupra acestei chestiuni.

Intr-o părere, s'a susținut că acțiunea trebuie motivată în termenul în care trebuie introdusă și că după expirarea acestui termen nu se mai pot depune motive suplimentare. În părerea contrarie, trasă dintr-o interpretare mai largă a legii și întemeiată pe rațiuni mai puternice, se susține că motivarea acțiunilor în contencios poate fi făcută și după expirarea termenului de introducere a acțiunii.

Chestiunea, deși de ordin pur procedural, interesează de aproape dreptul de apărare al reclamantilor

în această materie și prin aceasta însăși esența instituției contenciosului administrativ.

Divergența dela secția I a Curții de Apel, s'a tranșat prin jurnalul No. 9292 din 4 Nov. 1936, în sensul că acțiunea poate fi motivată și după expirarea termenului de introducere. Cu alte cuvinte, Curtea de Apel s. I, a adoptat punctul de vedere primit de majoritatea secțiilor Curții de Apel din București și a refuzat părerea contrarie, care se sprijinea pe o deciziune a Inaltei Curți de Casație. Socotim întemeiată jurisprudența Curții de Apel și nădăjduim că Inalta Curte va consacra această soluție care se desprinde firesc din textul legii, se acordă perfect cu principiile de drept și satisface în totul exigențele practice ale procedurii în materie de contencios administrativ.

Pentru a lămuri problema, să pornim dela lege. Art. 4 din legea contenciosului administrativ pune ca principiu că acțiunile de contencios se pot face ori-când. Prin excepție, trebuie introduse în termen de 30 zile acțiunile cari tind la anularea actelor de înlocuire, mutare sau pensionare împotriva legii sau la reprimarea refuzului autorității de a rezolva o cerere.

Legea contenciosului nu obligă pe reclamant să-și motiveze acțiunea în acelaș termen, nici explicit, nici implicit. Cu toate acestea, Inalta Curte de Casație s. III, prin decizia din 27 Ianuarie 1936 (Pand. Rom. 1936 III p. 204), a hotărît următoarele: „potrivit dispozițiilor art. 4 din legea contenciosului administrativ, termenul acțiunii, în caz de înlocuire, este de 30 zile libere dela publicarea în Monitorul Oficial a actului, sau dela data de când cel interesat a luat cunoștință despre asemenea acte; din aceste dispozițiuni rezultă că reclamantul numai în acest termen poate ataca actul administrativ de autoritate și că tot în acelaș termen este obligat de suscitatul text de lege a arăta motivele pe care își întemeiază acțiunea”

Nu vedem că din textul legii contenciosului administrativ ar rezulta obligația reclamantului de a-și motiva acțiunea în acelaș termen în care e obligat să o introducă. Ceva mai mult, Inalta Curte decide că această obligațiune este sancționată cu decăderea pentru reclamantul care nu a motivat acțiunea în acelaș termen sau care ar vrea să depună peste termen motive suplimentare: „astfel fiind... depunerea acestui

supliment este făcută tardiv, astfel că instanța a fost îndreptățită să respingă acțiunea introdusă în termen, fără a lua în considerare suplimentul depus tardiv”.

Din textul legii nu rezultă în sarcina reclamantului altceva decât obligația de a introduce în anumite ipoteze, acțiunea în termenul de 30 zile. Cu atât mai puțin rezultă din lege o decădere care ar sancționa obligațiunea reclamantului de a-și motiva acțiunea în acelaș termen.

Să vedem acum dacă această obligație nu rezultă din altă lege, din principiile de drept sau din necesitățile de fapt ale procedurii în această materie.

Prin câteva decizii ale Inaltei Curți s'a decis că legea accelerării este aplicabilă și în materie de contencios administrativ. (Cas. III dec. 1225 din 1933 Rep. Jur. Adm. 1934 col. 130).

Dacă aplicăm legea accelerării în ce privește motivarea, trebuie să decidem că o acțiune nemotivată este perfect valabilă și că reclamantul poate să și-o motiveze într'un termen ce trebuie să i se acorde de instanță la prima zi de înfățișare (art. 10). Deci, din legea accelerării, aplicabilă în materie conform jurisprudenței Inaltei Curți, nu numai că nu rezultă obligațiunea motivării în termenul de introducere a acțiunii, dar dimpotrivă rezultă tocmai validitatea acțiunii nemotivate și admisibilitatea modificării ei mult după expirarea termenului.

Nici principiile de drept nu îndreptățesc soluțiunea Inaltei Curți. Nici chiar dacă considerăm acțiunea de contencios administrativ, nu ca o acțiune ci ca o cale de atac, încă obligațiunea de a o introduce într'un termen nu cuprinde implicit și obligațiunea de a o motiva în acelaș termen. Toate legile de procedură, când voesc să oblige pe împetricinați la motivarea căilor de atac în termenul de exercitarea lor, pun expres această obligațiune și prevăd și sancțiunea. În lipsa unui text precis, nu se pot crea decăderi pe cale de deducție și încă, pentru sancționarea unor obligațiuni deduse ele înșile prin interpretare.

Rațiunea termenului prevăzut de lege pentru introducerea acțiunii în contencios cu privire la unele acte administrative a fost interesul de a se ști într'un timp scurt dacă legalitatea acestor acte este sau nu contestată. Or, pentru aceasta, introducerea acțiunii în termenul legal este suficientă.

Dar argumentul cel mai puternic în sprijinul părerii de mai sus este următorul. Legea n'a voit și n'a putut să oblige pe reclamant să-și motiveze acțiunea în acelaș termen fiindcă un asemenea sistem ar fi anulat în fapt, pe cale indirectă însuși dreptul de acțiune în contencios administrativ pentru un mare număr de nedreptățiți. În adevăr, actele administrative, spre deosebire de cele judecătorești, nu sunt în principiu supuse obligațiunii motivării. Așa fiind, pentru a putea descoperi și formula toate motivele de ilegalitate împotriva unui act administrativ, este necesară cunoașterea actelor preparatorii care au precedat deciziunea finală, singura susceptibilă de a fi atacată în contencios. Or, cel nedreptățit prin actul administrativ ilegal nu poate cunoaște aceste lucrări decât după ce

administrația pârâtă, la cererea instanței, și obișnuit cu mari întâzieri, a depus dosarul. Deaceea reclamantul nu poate fi decăzut din dreptul de a-și motiva sau modifica acțiunea nici chiar la al doilea termen înaintea Curții, dacă administrația n'a depus dosarul până la primul termen de înfățișare. În această privință cităm dintr'o decizie foarte judicios redactată de distinsul consilier d-l Coman Negoescu: „Având în vedere că dispozițiunea din art. 10 din legea accelerării judecăților, după care acțiunea introductivă de instanță nu poate fi complectată și modificată decât la primul termen de înfățișare nu-și poate găsi aplicațiunea în materie de contencios administrativ, întâi pentrucă în această materie nu se aplică dispoziția din legea de accelerare după care pârâtul este dator a răspunde la acțiune cu întâmpinare, dispoziție în care își găsește rațiunea dispoziția din art. 10; al doilea fiindcă nevoia de complectare a acțiunii în contencios cu noi motive poate să apară pentru reclamant din lucrările pe care autoritatea pârâtă numai în urma invitațiunei Curții este datoare a le comunica la dosar (art. 10); că deaceea excepția prin care pârâții susțin că reclamanta nu se poate folosi de suplimentele de motive depuse la dosar după primul termen de înfățișare este nefondată”. (Curtea de Apel București sec. III dec. 301 din 3 Iulie 1935).

Părerea noastră este că legea accelerării judecăților este aplicabilă în ce privește modificarea și motivarea acțiunilor de contencios administrativ. Numai că art. 10 din legea accelerării trebuie aplicat în concordanță cu regulile procedurale proprii contenciosului administrativ. Deaceea socotim că acțiunile de contencios administrativ pot fi modificate sau motivate și după expirarea termenului de introducere și anume: între primul termen până la care sau la care s'a depus dosarul autorității și termenul următor cerut de reclamant în scopul modificării sau motivării.

Petre Strihan

Asis ent universitar, avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE

Audiența de la 12 Noembrie 1936

Președinția D-lui Volanschi, Prim-Președinte

D. V. Barnoschi cu Ministerul Instrucțiunei Publice

CONSTITUTIONALITATEA LEGILOR.—DREPTURI PATRIMONIALE.—GARANTAREA LOR.—RECOMANDAREA DE A FI NUMIT PROFESOR UNIVERSITAR. SIMPLĂ EXPECTATIVĂ.—ART. 17 DIN CONSTITUȚIE—ART. 93 AL. III DIN LEGEA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR DIN 20 APRILIE 1932.

Recomandarea făcută de Senatul universitar împreună cu Consiliul Facultăței, de a fi numit un candidat, profesor universitar, cu tot caracterul său obligatoriu pentru Minister, nu poate constitui pentru candidat un drept câștigat, definitiv intrat în patrimoniul său, ci numai o simplă expectativă, adică numai speranța de a se folosi de un drept, care nu

s'a realizat încă și a cărei realizare este eventuală; astfel că până la intervenirea unui decret regal de numire, legiuitorul poate oricând să modifice, în interesul general și prin măsuri obiective, condițiile pentru recomandarea profesorilor universitari, putând în consecință să anuleze acele recomandări cari nu ar corespunde noilor condiții cerute.

No. 231. — Se declară constituționale dispozițiunile art. 93 al. III din legea învățământului superior dela 20 Aprilie 1932 și se respinge recursul făcut de D. V. Barnoschi în contra deciziei cu No. 183/931 a Curții de Apel din București S IV în proces cu Ministerul de Instrucție și Facultatea de drept din Cernăuți.

S'au ascultat d-nii avocați M. Antoniaș pentru recurent și C. Demetrescu pentru Ministerul intimat și Gh. Alexianu pentru intervenienta Facultatea de Drept din Cernăuți.

Domnul Procuror General C. Vișoreanu a pus concluziuni pentru respingerea recursului.

Curtea deliberând,

Asupra chestiunii neconstituționalității art. 93 al. III, legea învățământului superior din 22 Aprilie 1932.

Având în vedere deciziunea supusă recursului, din care se constată că la 9 Februarie 1927 Inalta Curte de Casație S. II, prin deciziunea No. 128 din 1927 invită Ministerul Instrucțiunii ca printr'o deciziune motivată în conformitate cu legea, să se pronunțe asupra recomandării făcută la 24 Iunie 1923 de Senatul Universitar împreună cu Consiliul Facultății de drept din Cernăuți pentru numirea ca profesor la acea facultate a D-lui D. V. Barnoschi.

Că, în urma acestei invitațiuni, Ministerul Instrucțiunii prin decizia No. 74895 din 1929 dispune ca dosarul cu lucrările privitoare la recomandarea sus arătată să fie înaintat Consiliului Facultății de drept din Cernăuți, pentru a proceda în conformitate cu art. 81, astfel cum a fost modificat prin legea învățământului secundar și superior din 4 Martie 1925.

Că, D. V. Barnoschi atacând cu acțiune în contencios deciziunea Ministerului Instrucțiunii, Curtea de Apel din București S. IV, prin deciziunea No. 188 din 1931 respinge acțiunea, motivând că sunt susceptibile de această cale specială numai actele administrative de autoritate iar nu și simplele măsuri pregătitoare din categoria cărora face parte deciziunea dată în speță de Ministerul Instrucțiunii.

Că, împotriva deciziei Curții de Apel D. V. Barnoschi declarând recurs, a invocat următoarele motive:

I. Violarea art. 1 din legea contenciosului administrativ, art. 81 din legea învățământului superior din 1912, art. 1200 și 1201 c. civ. Exces de putere.

II. Violarea dreptului de apărare. Exces de putere.

Că, înaintea Secțiunii III-a a acestei Inalte Curți, în ședința dela 14 Iunie 1933, Ministerul Instrucțiunii, prin avocatul său, a ridicat incidentul inadmisibilității recursului pe baza art. 93 al. III din noua lege a învățământului superior din 22 Aprilie 1932.

Că, Inalta Curte a admis incidentul și întrucât recurentul invocă neconstituționalitatea sus menționatului text de lege, s'a dispus trimiterea dosarului Secțiunilor Unite.

Văzând motivul de constituționalitate astfel formulat:

„Violarea principiului separațiunii puterilor și a „art. 12, 40 și 17 din Constituție”.

„Înaintea Inaltei Curți Secția III am făcut recurs „impriova deciziei Curții de Apel S. IV, prin care mi „se respinsese acțiunea în contencios ce intentasem „contra Ministerului Instrucțiunii și al Cultelor, care „refuzase să execute decizia Inaltei Curți prin care „Ministerul fusese invitat să rezolve cererea mea de „numire ca profesor de drept administrativ la Uni- „versitatea din Cernăuți.

„La o primă înfățișare, Inalta Curte S. III a făcut „divergență asupra ambelor motive ale recursului meu. „În ședința de la 14 Iunie 1933, când urma să se „judece această divergență, Ministerul a invocat pe „cale de incident dispozițiile art. 93 alin. 3 din noua „lege din 22 Aprilie 1932 pentru organizarea învă- „țământului universitar, conform căruia orice reco- „mandare făcută de facultăți pentru numirea profe- „sorilor pe baza art. 81 din vechia lege a învățămân- „tului superior, care nu a fost urmată de un decret „regal de numire, este nulă și fără nici un efect.

„Inalta Curte S. III luând act că invoc neconstitu- „ționalitatea acestui text, a trimis afacerea în judecata „Secțiunilor Unite conform art. 29 din legea ei or- „ganică.

„Examinarea cursului de până acum al procesului „învădereză că art. 93 alin. 3 din legea pentru „organizarea învățământului universitar din 22 Apri- „lie 1932 este neconstituțional, pentru că violează „principiul separațiunii puterilor și art. 12, 40 și 17 „din Constituție.

„Fusesem recomandat de Senatul universitar din „Cernăuți pentru a fi numit conform art. 81 din „legea învățământului superior, profesor la catedra „de drept administrativ dela Universitatea din Cer- „năuți, conform legii în vigoare în acel moment, Mi- „nisterul urma să facă numirea sau să o respingă „motivată.

„Ministerul a respins însă numirea, fără o moti- „vare care să satisfacă cerințele legii.

„M'am plâns în contencios administrativ și Inalta „Curte S. III, prin decizia No. 128 din 1927, găsin- „d întemeiată acțiunea mea, mi-a admis acțiunea și a „invitat Ministerul să se conformeze legii pronunțân- „du-se asupra recomandării făcute în persoana mea, „fie făcând numirea, fie refuzând-o motivată, potrivit „legii.

„Am pus în executare această deciziune, iar Ministe- „rul în loc să se conformeze, ei alegând una din cele „două alternative la care legea și decizia No. 128 „din 1927 îi dau dreptul, găsește o a treia alternativă, „anume aceea de a trimite din nou dosarul Univer- „sității pentru a proceda la o nouă recomandare.

„Am atacat această nouă deciziune a Ministerului „printr'o nouă acțiune în contencios, arătând că pro- „cedura Ministerului este ilegală și violează autoritatea „lucrului judecat prin decizia No. 128 din 1927, con-

„stătuind o violare și un refuz de executare al acestei „decizii.

„Curtea de Apel S. IV prin decizia No. 188 din „1931, găsește că actul Ministerului este un simplu „act pregătitor și fără a-mi da cuvântul în fond, „îmi respinge acțiunea.

„Prin recursul de față am atacat această decizie și „în cursul judecării divergenței s'a invocat pe cale „de incident art. 93 alin. 3 din noua lege din 22 „Aprilie 1932 în baza căruia recursul meu ar urma „să fie respins pentru că recomandările neurmte de „un decret de numire până la data depunerii legii la „parlament sunt anulate și nu mai pot produce nici „un efect.

„Decizia Inaltei Curți No. 128 din 1927, constatase „că recomandarea mea era perfect regulată, astfel „că eu aveam dreptul câștigat, consacrat printr'o de- „cizie definitivă ca recomandarea să fie rezolvită prin „numire sau prin refuz motivat de numire. În cursul „judecării procesului ce am făcut pentru a se con- „stata că Ministerul este în culpă de a nu fi executat „decizia care îmi consacrase acest drept, intervine „art. 93 alin. 3 al legii din 22 Aprilie 1932 care îmi „anulează recomandarea, adică tocmai dreptul pe care „îl câștigasem.

„În acest chip, printr'o dispoziție legislativă luată „numai în vederea cazului meu, căci alte cazuri si- „milare nu mai sunt pendinte, se pune capăt unui „proces în curs.

„Această procedare constituie o violare a principi- „ului separațiunii puterilor înscris în Constituție, căci „procesul meu pendinte înaintea justiției este rezolvit „printr'o dispoziție legislativă. Se violează în acest „chip dispozițiile art. 12 din Constituție după care „nimeni nu poate fi sustras contra voinței sale de la „judecătorii ce-i dă legea, precum și dispozițiunile „art. 40 din Constituție, după care puterea judecă- „toarească se exercită numai de organele ei.

„În acelaș timp, se violează și art. 17 din Con- „stituție, care prevăzând că proprietatea de orice na- „tură precum și creanțele asupra Statului, se bucură „de garanția Constituției, garantează orice drept pa- „trimonial de orice natură, cum este și dreptul meu „consacrat printr'o hotărîre judecătorească de a mă „folosi de recomandarea legal făcută și de a cere „ca ea să fie executată conform dispozițiunii deci- „ziei ce obținusem. Faptul că în cursul procesului „privitor la executarea unei hotărîri judecătorești, „legea îmi anulează dreptul consacrat de hotărîre con- „stitutivă o vădită atingere a unui element al patrio- „niului meu și ca atare textul de lege urmează a fi „declarat contrariu art. 17 din Constituție”.

Văzând că prin acest motiv recurentul susține că art. 93 al. III din legea învățământului superior ră- pindu-i un drept câștigat consacrat prin decizia Inaltei Curți de Casație No. 128 din 1927, violează în primul rând art. 17 din Constituție, iar în al doilea rând, fiind o dispoziție edictată numai în vederea tranșării procesului său aflat pendinte la data apariției legii, textul mai violează și art. 12 și 40 din Constituție.

Având în vedere că art. 93 al. III din sus men- ționata lege prevede următoarele:

Din momentul depunerii pe biroul Senatului a pre- zentului proiect de lege pentru organizarea învăț- mântului universitar, orice recomandare pe baza art. 81 din vechea lege a învățământului superior, care nu a fost urmată de un decret regal de unire, este nulă și fără nici un efect.

Considerând că este adevărat că art. 17 din Con- stituție care garantează proprietatea de orice natură, precum și creanțele asupra Statului, cuprinde în sfera sa de aplicațiune și drepturile patrimoniale.

Având în vedere însă că în speță recurentul nu poate invoca nici un drept patrimonial întrucât prin decizia Inaltei Curți de Casație S. III cu No. 128 din 1927, nu se consacră pentru dânsul vre-un asemenea drept, ci se invită numai Ministerul Instrucțiunii ca printr'o decizie motivată în conformitate cu legea să se pronunțe asupra recomandării făcută de Senatul Universitar împreună cu Consiliul Facultății de Drept din Cernăuți.

Că recomandarea de a fi numit profesor univer- sitar, cu caracterul său neobligator pentru Minister, nu poate constitui pentru recurent un drept câștigat, definitiv intrat în patrimoniul său, ci numai o simplă expectativă, adică numai speranța de a se folosi de un drept, care nu s'a realizat încă și a cărei realizare este eventuală.

Că, astfel fiind, până la intervenirea unui decret regal de numire, legiuitorul poate oricând să modifice, pe cale de măsuri obiective edictate în interesul ge- neral, condițiunile cerute pentru recomandarea profe- sorilor universitari, putând prin consecință să anuleze acele recomandări cari nu ar corespunde noilor con- dițiuni cerute, cum s'a făcut prin textul art. 93 al. III a cărui neconstituționalitate se pretinde prin recursul de față.

Că, printr'o asemenea procedare neatingându-se vre-un drept al persoanei recomandate, intrat în pa- trimoniul său pe baza acestei propuneri, nouă dispo- zițiune de lege care anulează vechile recomandări nu violează sub nici-o formă dispozițiunile art. 17 din Constituție, astfel încât partea din motivul de recurs care se sprijină pe această violare, se înlătură ca neîntemeiată.

Având în vedere că critica de neconstituționalitate a dispozițiunii de lege examinată, recurentul o înteme- iază și pe violarea art. 12 și 40 din Constituție.

Considerând că art. 12 din Constituție prevede că nimeni nu poate fi sustras în contra voinței sale dela judecătorii ce-i dă legea, iar art. 40 că puterea ju- decătorească se exercită de organele ei.

Având în vedere că recurentul nu face dovada că dispozițiunea de care se plînge a fost înserată în lege, după cum pretinde, cu scopul exclusiv de a tranșa procesul său aflat pendinte la data apariției legii.

Că, dimpotrivă, din termenii textului a cărui con- stituționalitate se discută, rezultă că el este de o apli- cațiune generală, printr'însul anulându-se orice reco- mandare ce s'ar fi făcut pe baza art. 81 din vechea

lege a învățământului superior.

Că, astfel fiind și această parte a motivului de neconstituționalitate este neîntemeiată, urmând a fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive declară constituționale dispozițiunile art. 93 al. III din legea învățământului superior de 20 Aprilie 1932.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-A

Audiența dela 4 Martie 1935

Președinția D-lui C. G. Rătescu, președinte

Constantin Teodoru cu Eremia și Ghene Oprescu

PROPRIRI. — VALIDĂRI. — TRANSFER JUDICIAR. — DACĂ ARE CARACTERUL NOVAȚIUNEL. — ART. 1128 PT. 2 COD. CIVIL. — ART. 460 PR. CIVILĂ.

Cu toate că validarea unei propriiri are de efect transferul judiciar al creanței, totuși această operațiune nu are caracterul unei novațiuni prin schimbare de debitor, în înțelesul art. 1128 pct. 2 cod civil, deoarece debitorul nu este descărcat de obligațiunile sale față de creditor, decât în momentul și în măsura în care acesta din urmă a fost achitat de terțul poprit; și aceasta cu atât mai mult în cazul când terțul poprit datorează sub condițiune, eventual, sau o prestațiune periodică, deoarece în aceste cazuri executarea este suspendată și subordonată îndeplinirii condițiunii sau eventualității, iar în ultimul caz debitorul nu este descărcat decât la epoca când o rată a prestațiunii periodice a devenit exigibilă și numai pentru suma devenită exigibilă atunci.

No. 584. — Respins recursul făcut de Constantin Teodoru în contra sentinței cu No. 760/935 și a jurnalului No. 6068/935 ale Tribunalului Ilfov S. IV în proces cu Eremia și Ghene Oprescu

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Constantin Teodoru, în contra sentinței No. 760 din 1935 și a jurnalului No. 6086 din 1935 ale Tribunalului Ilfov Secția IV-a.

Văzând motivul I de casare, astfel formulat:

I). „Violarea principiului transferului judiciar și a autorității lucrului judecat în materie de validare de poprire și a art. 68 din legea conversiunii.

„Efectul validării unei popriri operează un transfer judiciar, iar creditorul poprit devine creditorul direct al terțului poprit. Suma iese complect din patrimoniul debitorului.

„Greșit Tribunalul consideră ca validarea are efect numai asupra prestațiunilor ajunse la scadență, deoarece în speță s'a poprit un fond de pensie, care se compune din totalul reținerilor făcute funcționarului și formează un tot exigibil, dar plătit lunar, cât timp trăiește funcționarul.

„Deci, întregul fond a fost lovit de poprire și a trecut prin validare în patrimoniul creditorului poprit.

„Greșit Tribunalul socotește că se poate reveni asupra autorității lucrului judecat pe baza legii conversiunii deoarece legiuitorul conversiunii a înțeles să apere pe debitor în patrimoniul său existent, la data votării legii, dar nu și averea care a eșit înainte și definitiv din patrimoniul său.

„Nu va susține nimeni că un imobil vândut definitiv la licitație publică înainte de apariția legii conversiunii, se poate întoarce în patrimoniul debitorului pe baza unei contestații făcute conform art. 68.

„Chestiunea ridicată de tribunal că în materie de poprire se întâmplă că creditorul să nu se poată îndestula din sumele poprite, și atunci mai are dreptul de regres contra debitorului său, ceea ce ar dovedi că validarea nu desființează raporturile dintre debitor și creditor, deci oricând s'ar putea face noi discuțiuni și că nu există în materie de validare de poprire decât autoritatea relativă de lucru judecat, este fundamental greșită, deoarece în conformitate cu principiile de drept, debitorul garantează pe creditor cu toată averea sa.

„Intotdeauna când un creditor urmărește un bun și nu se acoperă, va putea urmări și altă avere până la complectă achitare.

„În afară de aceasta art. 68 din legea conversiunii vorbește de desființarea măsurilor de urmărire și asigurare luate până la apariția legii, dar nu se ocupă de cazul când aceste măsuri luate au fost deja definitive și s'au transformat în hotărâri definitive cari au scos definitiv un imobil sau un alt bun din patrimoniul debitorului.

„Dacă legiuitorul ar fi prevăzut o asemenea situațiune ar fi pus baza dizolvării fundamentului justiției?”

Având în vedere că, din examinarea lucrărilor dela dosar, se constată următoarele:

Prin cartea de judecată civilă No. 320 din 1933, a judecătorei VI Urbană București, admitându-se cererea lui C. Teodoru, s'a validat poprirea solicitată de aceasta și s'a obligat terța poprită, Casa Generală de Pensii, ca, din sumele de bani ce are sau va avea de dat lui Eremia Oprescu, cu titlul de pensie, să plătească celui dintâiu suma de 50.000 lei plus procente și cheltueli de judecată.

Această carte de judecată rămânând definitivă s'a investit cu formula executorie; creditorul încasând în temeiul ei dela Casa Pensiilor, diferite sume de bani, reprezentând plăți parțiale ale creanței sale.

După punerea în aplicare a legii pentru reglementarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, debitorul poprit a făcut contestație în contra executării cărții de judecată prin care s'a validat poprirea și, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 68 din lege, a cerut anularea tuturor formelor de urmărire efectuate.

Contestația a fost admisă de judecătoria VI Urbană București prin cartea de judecată civilă No. 2504 din 1934, confirmată de Tribunal prin jurnalul și sentința supuse recursului.

Având în vedere că, prin motivul de casare mai sus reproduc, se susține că Tribunalul a violat principiul transferului judiciar și al autorității lucrului judecat în materie de validare de poprire, precum și art. 68 din legea pentru reglementarea datoriilor, prin aceia că, din momentul validării, Casa Pensiilor a devenit debitoare directă a recurentului, înlocuind în această calitate pe intimatul Eremia Oprescu, care ne mai fiind debitor, nu mai poate beneficia de suszisa lege.

Considerând că, deși validarea unei popriri are de efect transferul judiciar al creanței, totuși această operațiune nu are caracterul unei novațiuni prin schimbare de debitor, în înțelesul art. 1128 pct. 2 c. civ., deoarece debitorul nu este descărcat de obligațiunile sale față de creditor, decât în momentul și în măsura în care acesta din urmă a fost achitat de terțul poprit.

Considerând că acest principiu apare și mai evident în cazul când terțul poprit datorează sub condițiune, eventual sau o prestațiune periodică, deoarece în aceste cazuri, executarea este suspendată și subordonată îndeplinirii condițiunii sau eventualității, iar în ultimul caz debitorul nu este descărcat decât la epoca când o rată a prestațiunii periodice a devenit exigibilă, și numai pentru suma devenită exigibilă atunci.

Că, potrivit principiilor mai sus expuse, Cassa Pensilor nu înlocuște pe debitorul Eremia Oprescu în raporturile sale cu Const. Teodoru decât numai la epocile când plata pensiei devine exigibilă. Că deci, pentru sumele neachitate încă lui Const. Teodoru de Casa Pensilor Eremia Oprescu poate invoca beneficiul legii pentru reglementarea datoriiilor ca orice debitor în curs de executare.

Că astfel fiind, Tribunalul nu a violat nici un principiu de drept și nici art. 68 din legea pentru reglementarea datoriiilor, iar motivul I de cazare este întemeiat și prin consecință se respinge.

Având în vedere că, recurentul a renunțat de a mai susține celelalte motive ale recursului.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată formulată de intimații prezenți, asupra cărora, apreciind, Curtea le fixează la 2.000 (două mii) lei.

Pentru aceste motive respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-A

Audiența dela 1 Aprilie 1936

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte

Polixenia Mihăilescu cu Radu Stănescu

PERIMARE. — EFECTE. — DEFINITIVAREA SENTINȚEI CONTRA CĂREIA S'A FĂCUT APPELUL PERIMAT. — REVIZUIRE. — ART. 257, 301 ȘI 304, PR. CIVILĂ.

Fiind de principiu că perimarea nu produce efecte de cât dela data introducerii cererii, urmează că perimarea unui apel nu poate definitiva sentința primei instanțe de cât pe ziua introducerii cererii de perimarea apelului; astfel că în cazul unei cereri de revizuire, întemeiată pe art. 301 pr. civilă, pentru contrarietate de hotărâri, această dată urmează a fi luată în considerare spre a se stabili care este cea din urmă hotărâre.

No. 678 Respinsă cererea de revizuire a deciziei No. 43/934 a Curții de Apel din București S. V făcută de Polixenia Mihăilescu în proces cu Radu Stănescu.

Curtea deliberând,

Având în vedere cererea făcută de Polixenia Mihăilescu prin care cere revizuirea deciziunii comerciale No. 43 a Curții de Apel București Secția V-a din 28 Februarie 1934 prin care s'a admis apelul îndreptat de Radu Stănescu în contra sentinței comerciale cu No. 15 din 1933 a Tribunalului Buzău Secția II-a, deciziune prin care reformându-se menționata sentință prin care numitul Stănescu fusese condamnat la plata sumei de 100.000 lei față de reclamanta Polixenia Mihăilescu, Curtea îl dispensează de plata acestei sume constatând stingerea acestei datorii printr'o dare în plata a unor mărfuri de o egală valoare;

Că petiționara arată că această deciziune este contrară sentinței comerciale cu No. 14 din 21 Ianuarie

1933 a Tribunalului Buzău Secția II-a, definitivă prin perimarea apelului, sentință prin care s'a respins acțiunea introdusă de R. Stănescu contra Polixeniei Mihăilescu și prin care se cerea de reclamant ca pârâta să fie condamnată solidar cu fiul său Ioan Mihăilescu la plata sumei de 188.000 lei reprezentând valoarea unor mărfuri ce i le dăduse, acțiune ce a fost respinsă de Tribunal pe considerațiunea că din probele administrate de reclamant nu rezultă dovada faptului pretins;

Că în motivarea cererii sale, petiționara arată că aceste două hotărâri rămase definitive și privind acelaș raport juridic dintre părți sunt contrarii, soluțiunile celor două instanțe de fond fiind diametral opuse, ceea ce justifică cererea de revizuire, urmând ca în conformitate cu art. 304 pr. civ. hotărârea mai recentă să fie desființată, hotărâre care în speță este deciziunea Curții de Apel Secția V-a cu No. 43 din 28 Februarie 1934;

Considerând că, pentru ca o cerere de revizuire să fie admisibilă în principiu în baza art. 304 pr. civ., este necesar ca să existe două hotărâri rămase definitive pronunțate în aceeaș cauză și între aceleași persoane lucrând în aceeaș calitate;

Că dacă se constată această contrarietate între cele două hotărâri rămase definitive urmează ca hotărârea ultimă să fie sfărâmată, căci printr'înșă s'a violat autoritatea lucrului judecat rezultând din prima hotărâre;

Având în vedere că din examinarea deciziunii cu No. 43 din 1934 a Curții de Apel București Secția V-a ca și din examinarea sentinței cu No. 14 din 1933 a Tribunalului Buzău Secția II-a rezultă că este vorba în ambele hotărâri de acelaș litigiu purtând între aceleași părți în aceeaș calitate;

Că într'adevăr prin ambele hotărâri se rezolvă pretențiunea formulată de Radu Stănescu în contra Polixeniei Mihăilescu în deciziunea Curții de Apel pe cale de apărare iar în sentința Tribunalului pe calea acțiunii principale — de a i se plăti suma de lei 100.000 — contravaloarea unor mărfuri ce Radu Stănescu pretindea a fi dat Polixeniei Mihăilescu;

Că prin deciziunea Curții de Apel din 28 Februarie 1934, Curtea constată efectuarea acestei predări de marfă considerând-o ca o dare în plată ce a dus la stingerea datoriei pe care Radu Stănescu o avea față de Polixenia Mihăilescu;

Că însă Tribunalul Buzău Secția II-a prin sentința cu No. 14 din 21 Ianuarie 1933 respinge acțiunea intentată de Radu Stănescu contra Polixeniei Mihăilescu, prin care aceasta pretindea suma de 180.000 lei întemeiat pe aceleași fapte care au fost expuse mai sus, motivându-se soluțiunea dată pe împrejurarea că din probele administrate de reclamant acțiunea sa nu era dovedită;

Că această sentință fiind apelată de Radu Stănescu apelul a fost perimat de Curtea de Apel București S. V-a prin deciziunea cu No. 289 din 24 Noembrie 1934;

Că față de caracterul contradictoriu al celor 2 hotărâri rămase definitive, urmează a se examina care

din cele două hotărâri este pronunțată mai în urmă pentru soluționarea cererii de revizuire formulată de Polixenia Mihăilescu;

Având în vedere că petiționara pretinde prin cererea sa, că hotărârea din urmă este deciziunea Curții de Apel Secția V-a cu No. 43 din 1934 prin care s'a admis apelul făcut de Radu Stănescu și s'a respins acțiunea Polixeniei Mihăilescu, prin compensarea celor două creanțe;

Că însă pentru ca această hotărâre să fie considerată ultima, ar trebui ca prin admiterea cererii de perimare a apelului lui Radu Stănescu, perimare pronunțată prin decizia Curții de Apel S. IV-a din 24 Noembrie 1934, sentința Tribunalului Buzău să fi rămas definitivă pe data pronunțării sale — 21 Ianuarie 1933 — cum pretinde petiționara, ceea ce în drept nu este exact;

Că dacă este exact că perimarea are de efect să stingă toate actele de procedură și lucrările preparatorii din cursul instanței perimate, nu este mai puțin adevărat că, prin apelarea sentinței în discuțiune de către Radu Stănescu, efectele acesteia au fost suspendate, iar perimarea acestui apel nu poate să definitiveze această sentință decât pe ziua introducerii cererii de perimare a apelului, fiind de principiu că perimarea nu produce efecte decât dela data introducerii cererii;

Că cererea de perimare a apelului făcut de Radu Stănescu fiind introdusă de Polixenia Mihăilescu la 17 Iulie 1934, iar această perimare fiind admisă, sentința Tribunalului Buzău a rămas definitivă pe ziua de 17 Iulie 1934, astfel că aceasta fiind ultima hotărâre rămasă definitivă, cererea de revizuire formulată de Polixenia Mihăilescu și prin care tinde a se anula deciziunea Curții de Apel Secția V-a No. 43 din 1934 urmează a se respinge ca neîntemeiată.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II-A

Audiența dela 30 Octombrie 1936

Președinția D-lui I. Poșoiu, consilier
Teodor Gheoroglu cu Soc. „Semănătoarea“

CAMBIE PIERDUTĂ SAU SUSTRASĂ. — ANULARE. — HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI.—APEL.—ART. 355 COD. COM.

Examenul pe care l face prezidentul Tribunalului în conformitate cu art. 355 cod. com. nu constituie un grad de jurisdicție în procedura anulării cambiei pierdute sau sustrate, căci prezidentul nu este chemat a se pronunța asupra anulării cambiei, ci este chemat a îndeplini numai un act preliminar, Tribunalul fiind singur acela, care hotărăște anularea cambiei ca primă instanță, astfel că hotărârea pe care o pronunță în această materie este susceptibilă de apel înaintea Curții.

No. 135.—Admis apelul făcut de Teodor Gheoroglu, în contra sentinței cu No. 1350/935 a Tribunalului Ilfov S. I. comercială în proces cu Societatea anonimă a Agricultorilor „Semănătoarea“.

Curtea,

Având în vedere apelul declarat de către Teodor

Cheoroglu, prin petiția înreg. la No. 418 din 13 Ianuarie 1936, împotriva sentinței No. 1350 din 1936, a Tribunalului Ilfov secția I-a comercială.

Având în vedere că, prin sentința apelată, s'a admis cererea formulată de către Societatea Anonimă „Semănătoarea“ din București Calea Dorobanților No. 59, anulându-se, conform art. 354 din codul com. cambia emisă de către Th. Cheoroglu, în ordinul reclamantei pentru suma de 180.000 lei, cu scadența de 1 Iulie 1930, și purtând pe verso semnătura reclamantei, ca fiind pierdută de posesoara ei;

Având în vedere că, intimata opune, acestui apel inadmisibilitatea lui, pentru motivul că cererea de anulare fiind supusă examenului prezidentului Tribunalului cu prilejul ordonanței ce urmează a da, în conformitate cu al. 1 al art. 355 cod com. și apoi examenului Tribunalului cu prilejul sentinței ce a dat asupra acestei cereri, s'au epuizat astfel două grade de jurisdicție, astfel că un al treilea grad, înaintea acestei Curți, este inadmisibil;

Considerând că potrivit textului mai sus citat, examenul deferit prezidentului Tribunalului nu constituie un grad de jurisdicție în procedura anulării cambiei pierdute sau sustrate, căci prezidentul nu este chemat a se pronunța asupra anulării cambiei ci este chemat a îndeplini un act preliminar anulării, consistând în publicarea cuprinsului cambiei ce se pretinde pierdută cu invitarea către ori cine o posedă de a o prezenta la Grefa Tribunalului înștiințând pe posesor că la neurmăre cambia se va declara nulă de către Tribunal.

Că în sistemul art. 355 cod com. Tribunalul este acela care hotărăște anularea cambiei și deci înaintea lui se rezolvă în primă instanță cererea introdusă potrivit art. 354 și urm. cod com., de unde urmează, conform dreptului comun, că hotărârea dată de Tribunal este susceptibilă de apel înaintea Curții.

Că procedura înaintea Tribunalului nu constituie un al doilea grad de jurisdicție față de ordonanța prezidentului rezultă și din faptul că ea nu are caracterul unei căi de reformare a acelei ordonanțe, iar în al doilea loc este obligatorie pentru obținerea anulării cambiei pierdute iar nu numai facultativă precum sunt căile de atac.

Că așa dar obiecțiunea intimatei este nefondată.

În fond:

Având în vedere că prin acțiunea de față Societatea Anonimă Română „Semănătoarea“, cere anularea unei cambii ce-i aparține, emisă de către Teodor Cheoroglu cu scadența la 1 Iulie 1930;

Că întrucât din scrisoarea Creditului Industrial din 26 Februarie 1933, cât și din depozițiile martorilor Ion I. Reșceanu și Mauriciu Zilberman, rezultă că Societatea „Semănătoarea“ posedă o cambie emisă de Teodor Cheoroglu, însă cu scadența de 1 Iunie 1930, iar nu de 1 Iulie, acelaș an, după cum pretinde intimata, rezultă că aceasta nu a dovedit proprietatea cambiei ce cere a se anula.

Că, așa dar, cererea sa fiind neîntemeiată, urmează a se admite apelul lui Teodor Cheoroglu și a se reforma sentința primei instanțe și respingerea cererii introdusă de Societatea Anonimă a Agricultorilor „Semănătoarea“ prin petiția înreg. la No. 27615 din 1933.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată, formulată de apelant și apreciind, în baza art. 50 din legea accelerării judecăților, fixează suma de 1.000 (una mie) lei.

Pentru aceste motive redactate de D-l Consilier Mîrcea Possa admite.

Semnați: I. Poșoiu, Camil Demetrescu, Mîrcea Possa,

PARERI ȘI DISCUȚIUNI

S'a cerut Judecătoriei Cămpina partajarea unor terenuri și reclamantul — conformându-se dispozițiilor Art. 35 al Legii Judecătorilor de ocoale — a indicat în cerere că valoarea acțiunii nu trece de 50.000 lei.

Pârâții — cărora bineînțeles li s'a comunicat copii — n'au făcut nici o obiecțiune, dar tocmai după administrarea probelor și contraprobelor, au cerut ca judecătorul să-și decline competența, pentru motivul că valoarea acțiunii nu este cea indicată în cerere, ea fiind mult mai mare de 50.000 lei.

Judecătoria primind contestația — cu toată opunerea reclamantului — și-a declinat competența.

Reclamantul a atacat respectiva carte cu apel, motivând că contestația fiind ridicată târziu, ea trebuia respinsă ca atare.

Tribunalul Prahova s. 4, având a judeca apelul, l'a respins, invocând că declinatoriul fiind privitor la o excepțiune ratiōne materiae, el putea fi ridicat în orice stare a procesului, chiar și înaintea Inaltei Curți de Casație cum și din oficiu — zice Tribunalul — potrivit dispozițiilor art. 109 pr. civ.

După părerea Tribunalului pârâții puteau cere chiar înaintea Inaltei Curți o expertiză, spre a dovedi că valoarea acțiunii este mai mare de 50.000 lei.

Regret că Inalta Curte nu împărtășește acest mod de a vedea (C. Cas. I — Decizia 626 din 20 Iunie 1934 — Pandectele Române, Caet 8 din 1935, Part. 3, pag. 156) și îmi permit a afirma că contestația despre care este vorba, nu păstrează caracterul excepțiunii pretinsă de Tribunal, întrucât judecătorul poate judeca acțiunile de partaj, competența fiind limitată numai în privința valorii.

Dar — mă întreb — care este rațiunea existenței articolului 35 al legii judecătorilor de ocoale, dacă contestația poate fi ridicată până și înaintea Inaltei Curți? Eu cred că existența lui indică caracterul de celeritate al Legii, manifestată de legiuitor, și confirmată de Instanțele superioare judecătorești, căci dacă mă judec trei ani în procesul de partaj și când judecata este gata să dea hotărîrea asupra admisibilității în principiu, adversarul contestă valoarea, cum rămâne cu celeritatea?

Ceva mai mult... Tribunalul adaugă (după cum am relevat mai sus) cum și din oficiu, potrivit dispozițiilor art. 109 pr. civ.

Iertat să-mi fie... Eu nu înțeleg cum vine asta.

Adică... — în speța discutată — reclamantul indică valoarea pe care pârâțul nu o contestă și totuși judecătorul o poate ridica din oficiu?

Ca să o ridice judecătorul din oficiu, trebuie să fie de ordin publică și ca să fie de ordin publică trebuie să reiasă cel puțin din chiar termenii acțiunii, cum ar fi de exemplu: când chem pe cineva înaintea judecătorului de ocol, ca să-mi plătească o datorie de lei 100.000, sau să-mi lase liniștita proprietate și posesiune a unui loc de 100 Hectare.

Va să zică... Pot să cer Inaltei Curți, să constate că reclamantul m'a acționat înaintea judecătoriei spre a ne împărți asupra unui teren cu o valoare — indicată de el — de 100.000 lei, însă nu pot cere Instanței Supreme să-mi admită o dovadă că valoarea acțiunii este alta de cât cea indicată de reclamant, mai mică de 50.000 lei.

Acestea fiind zise, cred că judecătoria, în mod eronat și-a declinat competența, iar Tribunalul în mod eronat a respins apelul.

I. Dumitrescu
Avocat

Recenzie

Concesiunea de serviciu public. — *Studiu juridic* de Remus G. T. Ionescu, doctor în științele Politico-Economice, avocat.

Domnui Remus G. T. Ionescu, publică sub titlul de mai sus, o importantă lucrare, de un real interes atât juridic cât și practic, în care îmbrățișează într'un studiu general, problemele de drept în legătură cu concesiunea serviciilor publice.

În acest studiu juridic, care pentru prima oară se înfățișează mai aprofundat în doctrina noastră, autorul face într'o prima parte, precizarea noțiunii concesiunii de serviciu public; în partea a doua examinează natura juridică a concesiunii de serviciu public; iar în ultima parte se ocupă de dreptul concesiunii de serviciu public, în care cercetează amănunțit și cu desăvârșită competență, chestiunile privitoare la reglementarea serviciului, la regulile executării acestiei serviciu, precum și chestiunile privitoare la sancțiuni și competență.

În prefața care însoțește această lucrare, domnul Profesor C. Rarincescu arată că „utilizând un bogat material documentar, dovedind un puternic spirit de analiză și o deosebită putere de argumentare, autorul reușește ca să ne înfățișeze un studiu cât mai complet al concesiunii, care poate fi de un real folos acelor pe cari îi interesează chestiunea și care califică pe autor, drept unul din cei mai valoroși tineri ai generațiunii de juristi ieșiți de curând de pe băncile Facultăților noastre juridice”.

Recomandăm și noi cu convingere, această bună și utilă lucrare.

S. R.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

RESPONSABILITATEA CIVILĂ. — Accident. Coan-tum. Acțiune în daune contra unuia. Lipsă de solidaritate. Reparațiune parțială.

Atunci când un accident a avut de cauză culpe deosebite comise de persoane diferite, una din aceste din urmă nu poate fi făcută responsabilă de prejudiciul integral suferit de victimă.

Nu este solidaritate între coautori și fiecare din ei nu poate fi ținut la reparațiune decât în măsura participării sale la accident.

(C. APPEL NANCY 23 janvier 1932. *Récueil des Sommaires de la Jur. Française* 1932 Mai No. 5 pag. 482).

OBSERVAȚIE. — Se admite în general că daunele pot fi împărțite între coautorii unui delict, ținând seama de gravitatea respectivă a culpelor, fără ca această repartizare, care nu afectează decât raporturile debitorilor între ei, să poată modifica natura și calitatea obligațiunii lor față de persoanele vătămate. (*Labou*, La Responsabilité Civile No. 39; *Ripert*, *Revue critique de législation et de jurisprudence* 1909 pag. 150). S'a decis astfel că, în caz de accident de automobil, responsabilitatea fiecăruia din coautori nu prezintă același caracter de gravitate, daunele alocate victimei pot, în raporturile coautorilor să fie repartizate în proporție de 1/3 sau de 2/3 unuia sau celuilalt. (C. Appel Poitiers 23 Oct. 1925, *Gazette du Palais* 1925 Nov. 18).

D. Cotrutz